

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

TSJC.- 0000061/2018
ORIGEN: 6000067/2017 - 00
NIG: 5300542120150001164

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 24 d'abril del 2018

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI i M.I. Sr. Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En seu d'execució de la Sentència dictada el 7-4-2016, per Aute de 13-1-2017 es fixava que el Sr. J.J.A.B. havia de satisfer a la Sra. C.M.D.S.C. la suma global de 6.600.- € en concepte de pensions d'aliments endarrerides.

II.- Per escrit de data 8 de febrer del 2017, el Sr. J.J.A.B. va formular incident d'execució contra l'aute d'execució assenyalat en l'anterior apartat, sol·licitant que en el seu dia es dicti Aute que desestimi la demanda d'execució formulada per la Sra. C.M.D.S.C. tot i declarant un crèdit inicial al seu favor per

import de 900.-euros per raó dels aliments abonats amb escreix al fill major d'edat del mes de setembre al mes de desembre del 2016, i imposant a la Sra. C.M.D.S.C. el pagament de les costes processals ocasionades.

III.- La Sra. C.M.D.S.C. i el Ministeri Fiscal han contestat l'incident plantejat oposant-se a les pretensions del promovent de l'incident.

IV.- Una volta practicats els mitjans de prova proposats i admesos per l'Hble. Sra. Batlle i presentats per les parts, els respectius escrit de conclusions, en data 16-11-2017 es dictava Aute amb la següent part decisòria:

“DECIDEIX:

Primer.- Desestimar l'incident d'execució formulat per la representació processal del Sr. J.J.A.B. per escrit de data 8 de febrer del 2017, i confirmar en tots els seus termes l'aute d'execució recaigut el dia 13 de gener del 2017, i el requeriment de pagament al Sr. J.J.A.B. de la suma de 6.600.-euros en concepte de pensions per aliments impagades des del mes de novembre del 2014 al desembre del 2016.

Segon.- No fer expressa imposició de les costes judicials ocasionades, havent de suportar cadascuna de les parts les seves pròpies i les comunes per meitat.”.

V.- El Sr. J.J.A.B. va interposar recurs contra l'Aute dictat a la instància i, amb data de registre 9-3-2018, va presentar escrit de conclusions, en mèrits del qual i pels arguments continguts, sol·licita la revocació de la resolució d'instància dictant-se Resolució que estableixi que la data a partir de la qual s'ha de satisfer la pensió d'aliments corresponia a la data de fermesa de la Sentència de separació de 7-4-2016.

El 29-3-2018 i 4-4-2018, la Sra. C.M.D.S.C. i el Ministeri Fiscal han presentat escrit de contesta a les conclusions, segons les quals s'oposaven al recurs interposat demandant el segon la confirmació de l'Aute d'instància, sol·licitant la primera la imposició de les costes a la contrapart.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jaume TOR PORTA

FONAMENTS DE DRET

I.- La part recurrent fonamenta el seu recurs en els motius següents. Sosté que la decisió recorreguda es fonamentava en l'Aute d'aquesta Sala de 30-6-2014, no obstant el supòsit de fet que en aquesta s'examinava era diferent doncs en definitiva en aquell la part havia sol·licitat una pensió d'aliments des de la data en què havia formulat la demanda, mentre que en el supòsit present, ni en la demanda ni en la Sentència de separació es recollia el "dies a quo" a partir del qual la pensió havia de ser satisfeta de tal manera que, aquesta fita temporal sols podia intervenir en la data de fermesa de la Sentència dictada per la Batllia. En tot cas, referia que ara resultava extemporani exigir, en seu d'execució, que la data des de la qual s'havia de satisfer la pensió corresponia a la data de la demanda, altrament es modificava allò decidit per la Batllia.

II.- Al Principat d'Andorra no existeix disposició legal que reguli de manera positiva, el moment a partir del qual els aliments esdevenen deguts tal i com succeeix en ordenaments jurídics del nostre entorn (cfr. article 148.1 del Codi civil espanyol i la interpretació que de dit precepte ha pogut realitzar el Tribunal suprem a partir de la Sentència 402/2011). No obstant, aquesta Sala ha pogut pronunciar-se en reiterades ocasions sobre el moment a partir del qual els aliments esdevenen exigibles. Així, en la Sentència de 20-12-2016 (rotlle TSJC-24/2016) hem indicat: *"III.- En segon terme, aquesta Sala ha de fixar la doctrina relativa al moment en el qual els aliments poden ésser reclamats, havent de distingir entre aquells procediments en els quals es demanen per primera vegada, de l'existència de recursos o de procediments de modificació de mesures.*

Així, esdevé oportú diferenciar entre els efectes jurídico-materials de les sentències i la seva eficàcia processal. Els efectes materials es produeixen ex nunc, és a dir, des de que les mateixes són dictades amb les excepcions dels aliments que s'originen des de que són reclamats. I aquesta eficàcia retroactiva opera també quan els aliments es reclamen en els procediments de crisis familiars, com són, entre altres,

els de separació, divorci o nul·litat, en els que els aliments es reclamin per primera vegada.

*I així, ho recull, precisament, la mateixa sentència de 30-04-2012, que cita la recurrent, quan assenyala que “D'altra banda, la Sra. D. podia haver reclamat en qualsevol moment a partir de la cessació de la convivència dels litigants que el Sr. J.M.C.F. es fes càrrec de la seva obligació de contribuir a la satisfacció dels aliments de la seva filla i aquest hauria d'haver complert amb el seu deure legal, ja que, com posa de relleu l'article 27.1 LQA, els pares tenen el dret i el deure de guarda, de vigilància, de manteniment i d'educació respecte dels fills mentre aquests són menors. No obstant, aquesta petició sols es podria referir als aliments posteriors a ella i no als passats que no s'havien reclamat, com destaca la Sentència d'aquesta Sala de 10 del juliol del 1997 quan manifesta que “respecte a les despeses derivades de la (...) cura i alimentació, evidentment **s'han de considerar exigibles des del moment que es reclami**; una cosa és el dret a exigir-ho i l'altre el naixement de l'obligació a pagar-ho, que resta vinculada a la presentació de la demanda formulant l'acció de reclamació”, criteri que es reitera en la dictada en data 22 de desembre del 2009, ja que mentre no es demanen aliments s'ha de presumir que no es precisen”. I en el mateix sentit, l'Aute de la Sala, de 19-09-2013, que determina que neixen des del moment en que es demanen, sense que l'Aute de 23-12-2010, els pugui concedir des d'aquell moment perquè, en aquell cas, la demanda la interposava l'obligat al pagament.*

Per tant, resta clar que els aliments s'hauran de meritjar des de la reclamació dels mateixos, com una excepció que opera, per tal de protegir als menors, al caire constitutiu i eficàcia ex nunc de les resolucions de les crisis familiars”.

Si aquesta doctrina es trasllada al concret supòsit que ara s'examina, ha de concloure's en la desestimació del recurs interposat. En efecte, en l'escrit rector presentat en el marc del procediment de separació, la mare ja reclamava aliments i per tant, a partir d'aquesta fita, el pare es trobava obligat a subvenir al sosteniment de la seva filla. Pretendre que el pagament de la pensió sols hauria d'intervenir a comptar del moment en que la Sentència dictada va esdevenir ferma, suposaria deixar a càrrec exclusiu del progenitor custodi, totes les despeses pròpies de la menor durant la mora processal pròpia al procés de separació el que a totes llums menystindria l'obligació legal dels pares de

contribuir al sosteniment dels seus fills en proporció a les capacitats econòmiques respectives.

III.- La desestimació del recurs comporta, en mèrits del principi del venciment objectiu, que les costes processals causades en aquesta alçada, inclosos honoraris d'advocat i de procurador, hagin de ser imposades a la part recurrent. En efecte, malgrat trobar-nos en el marc d'un litigi de naturalesa familiar, no es pot perdre de perspectiva que el real motiu d'oposició del Sr. J.J.A.B. era exclusivament de caire econòmic i intervenia en un supòsit pel qual existia doctrina consolidada dictada. Com sia que el recurs plantejat ha resultat íntegrament rebutjat, no esdevindria just ni equitatiu deixar a càrrec de la part recorreguda els honoraris d'advocat que ha assegurat la seva defensa en el present litigi quan la seva intervenció resulta ser obligatòria (art. 97 LQJ).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat pel Sr. J.J.A.B. contra l'Aute de data 16-11-2017, dictat per l'Hble. Batlle, que confirmem íntegrament, imposant al recurrent les costes processals causades, inclosos els honoraris d'advocat ocasionats en aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramès testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-